Raadsvoorstel

Onderwerp: Onderzoek rekenkamercommissie zicht op subsidies

Raadsvergadering	**16 december 2021, agendapunt 11** - zie apart besluitblad -
Datum raadsvoorstel	7 december 2021
Bijlage(n)	2
Zaaknummer	Z.185654/D.1243394
Behandeld in commissie	Sociaal Domein d.d. 30 november 2021, agendapunt 7.2
Portefeuillehouder	Wethouder R.G. Boom en M. Verbeek
Informatie bij	Maartje van den Berg
E-mail / telefoonnummer	m.vandenberg@huizen.nl / 035-5281351

Voorstel

Geef het college de volgende opdrachten.

1. Zorg voor een centraal punt (bijvoorbeeld pagina op de website van de gemeente) waar subsidieaanvragers, maar ook raadsleden en andere geïnteresseerden, alle beschikbare informatie over subsidies (bijvoorbeeld de verordening, beleid, budgetten, aanvraagprocedure, contactpersonen, beoordelingscriteria, subsidies die zijn verstrekt en afgewezen) op een overzichtelijke wijze kunnen raadplegen. De volgende zaken kunnen hieraan bijdragen:
    - een document waarin al het beleid met betrekking tot subsidies is samengevat;
    - onderzoek of de informatie in de subsidieverordening voldoende duidelijk is voor subsidieaanvragers en zorg waar nodig voor een vertaling van de verordening naar een stuk met informatie voor subsidieaanvragers;
    - standaardformulieren voor het aanvragen van een subsidie opstellen;
    - een direct contactpunt/persoon aangeven**.**
2. Presenteer jaarlijks een totaaloverzicht aan de raad met informatie over alle structurele en incidentele subsidies en subsidiebudgetten.
3. Organiseer een sessie (subsidieavond) voor de raad waarin duidelijk wordt toegelicht hoe het subsidieproces verloopt en wat ieders rol is. Presenteer het totale subsidieproces inclusief het beleid aan de raad.
4. Maak afwegingscriteria, ook voor de subsidieaanvrager bij de aanvraag, en afwegingen beter zichtbaar.
5. Onderzoek de effectiviteit van het subsidiebeleid.

Daarnaast adviseert de rekenkamercommissie de raad om kritisch te zijn en vragen te stellen als informatie over subsidiëring onvolledig en/of onduidelijk is.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding

Subsidies zijn een belangrijk instrument om gemeentelijke doelen te realiseren en dienen daarbij een maatschappelijk belang, omdat het burgers uit Huizen direct of indirect raakt. Daarmee wordt voldaan aan een belangrijk criterium van de rekenkamercommissie om een onderwerp te onderzoeken. Ook is het onderwerp subsidiebeleid in 2019 door meerdere raadsleden aangedragen als mogelijk onderzoeksonderwerp voor de rekenkamercommissie. Raadsleden geven aan dat het voor de raad soms niet inzichtelijk is aan wie, op welke wijze en waarom subsidies worden verleend. Het gaat dan met name om subsidies voor lokale activiteiten zoals evenementen, en initiatieven op het gebied van sport en/of cultuur.
Het doel van dit onderzoek is om inzicht te bieden in hoeverre de raad zicht heeft op subsidies (aard, omvang en effectiviteit) en de omvang van budgetten die voor subsidies beschikbaar zijn. Daarnaast moet het onderzoek inzicht bieden in de wijze waarop het subsidieproces in de praktijk verloopt.

De volgende onderzoeksvraag staat centraal in dit onderzoek:
“In hoeverre krijgt de gemeenteraad inzicht in de aard, omvang en effectiviteit van de beschikbare subsidies?”

Argumentatie

Op basis van het onderzoek kunnen de volgende conclusies worden geformuleerd. Uit het onderzoek blijkt dat de gemeenteraad beperkt zicht heeft op de aard, omvang en effectiviteit van subsidies. Het volgende is gebleken.

- De gemeenteraad krijgt via verschillende stukken inzicht in de aard en omvang van subsidies (programmabegroting, jaarstukken, afwijzingen van subsidieaanvragen bij collegebesluiten) en de budgetten die voor subsidies beschikbaar zijn. Wat ontbreekt is een overzicht met informatie over alle incidentele en structurele subsidies, afwegingen, afwijzingen van subsidieaanvragen en de verschillende beschikbare budgetten. Dit kan er in de praktijk voor zorgen dat de gemeenteraad zijn controlerende taak onvoldoende kan uitvoeren.
- De gemeente voert nauwelijks onderzoek uit naar de effectiviteit van het subsidiebeleid (bijvoorbeeld per beleidsterrein) en daarmee het bereiken van beleidsdoelstellingen door het verstrekken van subsidies. De gemeenteraad krijgt hierover dan ook geen terugkoppeling. Wel is door de contactpersonen aangegeven dat er sprake is van controle per subsidie bij de subsidievaststelling, zoals beschreven in de subsidieverordening. Wij hebben geen onderzoek uitgevoerd naar de controle met betrekking tot subsidievaststellingen, zie daarom onze aanbeveling en suggesties voor vervolgonderzoek.

Verder stellen wij het volgende vast.

- Er zijn beleidsnota’s, deelverordeningen en regelingen voor onder andere sport en evenementen, waarin de mogelijkheid om activiteiten te subsidiëren is vastgelegd. De gemeente kent geen document waarin al het beleid met betrekking tot subsidies is samengevat.
- Op de website staat algemene informatie over het aanvragen van structurele en incidentele subsidies en een verwijzing naar de subsidieverordening. De gemeente Huizen heeft geen standaardformulier voor het aanvragen van subsidies. Er staan geen specifieke contactgegevens op de website waar men terecht kan voor vragen over subsidies, de gemeente verwijst naar gemeente@huizen.nl.
- Het subsidiebeleid wordt door zowel raadsleden als subsidieaanvragers die wij hebben gesproken ervaren als diffuus, het roept hierdoor vragen op. Het zijn met name vragen om

meer inzicht te krijgen inzake het subsidieproces, bijvoorbeeld welke criteria zijn er om subsidies te beoordelen? Welke beschikbare budgetten zijn er voor subsidies? Welke subsidies zijn er verstrekt en welke subsidieaanvragen zijn afgewezen? Bij raadsleden leven er vragen hoe afwegingen om een subsidie wel of niet toe te kennen door het college worden gemaakt.

- De gemeente hanteert momenteel de subsidieverordening als procesbeschrijving. De uitwerking van een AO-beschrijving staat op de planning in het kader van de rechtmatigheid 2021.

Op 26 augustus 2021 hebben wij de zienswijze van het college op ons rapport ontvangen. Naar aanleiding van de algemene opmerkingen van het college hierbij onze reactie:

Afbakening
Vanwege de breed geformuleerde onderzoeksvraag heeft de rekenkamercommissie aan het begin van het onderzoek geprobeerd om het onderzoek af te bakenen door ons te richten op 'niet beroepsmatige' subsidies. De gemeente maakt echter geen onderscheid tussen beroepsmatige en niet beroepsmatige subsidies, waardoor het tijdens het onderzoek lastig was om uit stukken en informatie van contactpersonen niet beroepsmatige subsidies van beroepsmatige subsidies te onderscheiden. Omdat het onderscheid niet relevant is in de praktijk en het niet bijdraagt aan meer duidelijkheid, heeft de rekenkamercommissie ervoor gekozen om de definitie niet verder toe te passen. We hebben ons wel met name gericht op subsidies waar burgers direct bij betrokken zijn (kleinschalige initiatieven) en daarom gekozen voor subsidies op het gebied van sport, cultuur en evenementen (zie verder paragraaf 1.3 onderzoek verantwoording en afbakening).
De conclusies en aanbevelingen van dit onderzoek zijn daarom van toepassing op subsidies voor sport, cultuur en evenementen. Vanwege de uitkomsten van het onderzoek is een aantal aanbevelingen echter ook van toepassing op subsidies in andere beleidsvelden. Als het bijvoorbeeld gaat om het presenteren van een totaaloverzicht en het organiseren van een sessie voor de raad adviseren wij dan ook om de raad niet alleen te informeren over subsidies op het gebied van cultuur, evenementen en sport maar de raad te informeren over alle soorten subsidies en subsidiebudgetten.
Zie voor nadere toelichting onze reactie in hoofdstuk 7 van het rapport over de afbakening van het onderzoek.

Eén subsidiebeleid
Het college geeft aan dat de geformuleerde conclusies en aanbevelingen lijken uit te gaan van de gedachte van één subsidiebeleid. Wat ons betreft gaat het om het verstrekken van voldoende informatie en inzicht en is het doel niet één subsidiebeleid, daarom hebben wij dat ook niet op die manier in de aanbevelingen opgenomen. De raadsleden die wij hebben gesproken geven aan dat een totaaloverzicht ontbreekt. Voor het uitvoeren van de controlerende taak is het van belang dat de raad voldoende informatie ontvangt over de realisatie van vastgesteld beleid (beleidsdoelstellingen). Wij geven een aantal suggesties die bij kunnen dragen aan het geven van meer overzicht en daarmee aan het uitvoeren van de controlerende taak van de raad. Het is aan de raad om te bepalen welke zaken hieraan bij kunnen dragen.

Onderzoek effectiviteit
Het is van belang om na te gaan hoe de gemeente onderzoeken naar de effectiviteit van het beleid kan uitvoeren. De rekenkamercommissie adviseert om na te gaan of beleidsdoelstellingen zijn behaald en om tussentijdse evaluaties uit te voeren, zodat waar nodig bijgestuurd kan worden door de raad.

Aanpassen informatie website
Verder adviseren wij u om op korte termijn te onderzoeken hoe de gemeente de informatie op de website kan verbeteren en de website zo spoedig mogelijk, eerder dan de zomer 2022, aan te passen.

Geheimhouding
Niet van toepassing.

Alternatieven
Niet van toepassing.

Uitvoering inspraak en participatieverordening
Niet van toepassing.

Beslistermijn
Niet van toepassing.

Financiële paragraaf
Niet van toepassing.

Overige Raadsinformatie

Bevoegdheid
Op grond van artikel 185 Gemeentewet informeert de rekenkamercommissie de raad over haar bevindingen n.a.v. een ingesteld onderzoek, en kan voorstellen aan de raad doen.

Collegeprogramma
Niet van toepassing.

Begroting
Niet van toepassing.

Eerdere besluiten
Niet van toepassing.

Voorgeschreven procedure
Niet van toepassing.

Kader- en beleidsnota’s
Niet van toepassing.

Evaluatie
Niet van toepassing.

Bijlagen
1. Onderzoeksrapport 'Zicht op subsidies'
2. Bestuurlijke reactie d.d. 26 augustus 2021

De rekenkamercommissie van de gemeente Huizen,

M. Quapp
Voorzitter rekenkamercommissie

Advies raadscommissie

Dit voorstel is behandeld in de vergadering van de commissie Sociaal Domein van 30 november jl..

De vertegenwoordiging in de commissie van de fractie van Transparant Huizen adviseert u in te stemmen met het voorstel.
De vertegenwoordigingen in de commissie van de fracties van D66, VVD, Leefbaar Huizen, ChristenUnie, CDA, Dorpsbelangen Huizen, GroenLinks en PvdA konden geen advies geven en namen het voorstel mee terug voor overleg met de fractie.